

Josef Šusta

Narodil se 19. února 1874 v Třeboni. Jeho otcem byl ředitel Schwarzenberského panství a odborník na rybníkářství Josef Šusta.

Po vychození obecné školy studoval na nižším reálném gymnáziu v Třeboni a ve středoškolských studiích pokračoval na Jirsíkově gymnáziu v Českých Budějovicích, kde také maturoval. Po ukončení gymnázia nastoupil na Filozofickou fakultu Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze, kde se stal jeho učitelem Jaroslav Goll. Po dvou letech studia na fakultě odešel do Vídně na Institut pro rakouský dějezpýt a poté do Itálie na Rakouský historický ústav v Římě, jehož náplní bylo bádání v rozlehlých vatikánských archivech. V roce 1898 získává J. Šusta na pražské univerzitě doktorát obhajobou práce *Záviš z Falkenštejna*. Na podzim 1905 se stal mimořádným a o pět let později řádným profesorem všeobecných dějin Karlo-Ferdinandovy university a také se stal členem České akademie věd a umění a Královské české společnosti nauk.

První světové války se Josef Šusta pro svůj věk aktivně nezúčastnil. K rakouské monarchii měl loajální postoj. V tomto období se věnuje vědecké a učitelské činnosti, jejíž hlavním plodem jsou *Dvě knihy českých dějin*. Také v květnu 1917 odmítl spolu s Josefem Pekařem a Jaroslavem Golem podepsat Manifest českých spisovatelů.

V období první republiky byl Josef Šusta poctěn ministerským křeslem, ač do politiky vstupovat nechtěl, v roce 1920-1921 zastával úřad ministra školství. Po roce se vrátil ke své univerzitní učitelské a vědecké práci. Ve dvacátých a třicátých letech je J. Šusta věhlasným a mezinárodně uznávaným historikem a členem mnoha domácích i zahraničních vědeckých společností a institucí. V roce 1935 se stává předsedou právě založené Československé historické společnosti. Ta v roce 1937 uspořádala první sjezd Československých historiků. Po smrti Josefa Pekaře se Šusta stal redaktorem ČČH.

Na počátku roku 1939, ještě před vznikem protektorátu byl J. Šusta zvolen prezidentem České akademie věd a umění, kde si jako cíl předsevzal udržení kontinuity českého vědeckého a kulturního života. Po válce byl obviňován z kolaborace.

Svůj život ukončil sebevraždou 27. května 1945.

Dílo:

- Purkrabské účty panství Novohradského z let 1390–1391
- Dvě knihy českých dějin. Kus středověké historie našeho kraje. Kniha první: Poslední Přemyslovci a jejich dědictví 1300–1308; Kniha druhá: Počátky lucemburské
- Přemysl Otakar II. a římská koruna v roce 1255
- Dějepisectví: jeho vývoj v oblasti vzdělanosti západní ve středověku a době nové
- Dějiny lidstva 4. - Středověk vrcholný a stárnoucí
- Dějiny lidstva 5. - V branách nového věku (vč. redakce celého cyklu)
- České dějiny – Soumrak Přemyslovců a jejich dědictví, Král Cizinec, Karel IV. Otec a syn 1333–1346, Karel IV. Za císařskou korunou 1346–1355

Šustova činnost měla klíčový význam v zařazení československé historie do kontextu světového vývoje, zejména v oblasti hospodářských a sociálních dějin. Přispíval také do periodik Lumír a Venkov a do Lidových novin.

Literatura:

BLÜML, Josef-BLÜMLOVÁ, Dagmar-JIROUŠEK, Bohumil: *Jihočeši v české historické vědě*, České Budějovice, 1999.

LACH, Jiří: *Josef Šusta a Dějiny lidstva*, Olomouc, 2001.

KUTNAR, František-MAREK Jaroslav: *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví: Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století*, Praha 1997.

Odkazy:

https://is.muni.cz/el/1421/podzim2016/HIA105/Josef_Susta.pdf

<https://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/prehled-vlad-cr/1918-1938-csr/jan-cerny-1/prof--phdr--josef-susta-43017/>